

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 848/2012

z 19. septembra 2012,

ktorým sa mení a dopĺňa príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií („REACH“), pokiaľ ide o zlúčeniny fenylortuti

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

látku v globálnom meradle, ktorá cirkuluje medzi ovzduším, vodou, sedimentmi, pôdou a živými organizmami v rôznych formách a v prostredí sa môže zmeniť na metylortuť, čo je najtoxickejšia forma.

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 68 ods. 1,

(4) V nariadení (ES) č. 1907/2006 sa stanovuje, že ak sa členský štát domnieva, že výroba, uvedenie na trh alebo používanie látky ako takej, látky v zmesi alebo vo výrobku predstavuje riziko pre zdravie ľudí alebo životné prostredie, ktoré nie je primerane kontrolované a ktoré je potrebné riešiť, pripraví dokumentáciu po oznámení svojho zámeru Európskej chemickej agentúre (ďalej len „agentúra“).

keďže:

(1) Komisia v oznámení Rade a Európskemu parlamentu o stratégií Spoločenstva týkajúcej sa ortuti ⁽²⁾ zdôraznila, že je potrebné znížiť úrovne ortuti v životnom prostredí a expozície človeka jej účinkom a ako ciele navrhla okrem iného obmedzenie vstupu ortuti do obehu v spoločnosti, zníženie dodávok a dopytu, zníženie emisií ortuti a ochranu pred emisiami ortuti. Uvedené oznámenie bolo preskúmané v roku 2010 ⁽³⁾.

(5) Podľa rozhodnutia Spoločného výboru EHP č. 25/2008 zo 14. marca 2008, ktorým sa mení a dopĺňa príloha II (Technické predpisy, normy, skúšky a certifikácia) k Dohode o EHP ⁽⁵⁾ bolo začlenené nariadenie (ES) č. 1907/2006 do Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

(2) Rada viackrát potvrdila svoj záväzok voči celkovému cieľu ochrany zdravia ľudí a životného prostredia pred uvoľňovaním ortuti a jej zlúčenín minimalizovaním, a ak je to uskutočniteľné, konečným odstránením globálneho antropogénneho uvoľňovania ortuti do ovzdušia, vody a pôdy. V tejto súvislosti Rada podčiarkla, že používanie výrobkov obsahujúcich ortuť tam, kde existujú reálne alternatívy, by sa malo čo najskôr a čo najúplnejšie ukončiť, pričom konečným cieľom je pri zohľadnení technických a hospodárskych okolností a potrieb vedeckého výskumu a rozvoja ukončiť používanie všetkých výrobkov s obsahom ortuti ⁽⁴⁾.

(6) Nórsko pripravilo dokumentáciu týkajúcu sa piatich zlúčenín fenylortuti, menovite fenylhydrargýrium-acetátu, fenylhydrargýrium-propanoátu, fenylhydrargýrium-(2-etylhexanoátu), fenylhydrargýrium-oktanoátu a fenylhydrargýrium-neodekaonátu, ktorá preukazuje, že v rámci celej Únie je potrebné opatrenie na riešenie rizika pre zdravie ľudí a životné prostredie, ktoré predstavuje výroba, používanie a uvádzanie uvedených látok na trh samostatne, v zmesiach a vo výrobkoch. Uvedená dokumentácia bola predložená agentúre s cieľom začať proces obmedzenia.

(3) Ortuť a jej zlúčeniny sú vysoko toxické pre ľudí, ekosystémy a voľne žijúce zvieratá. Vysoké dávky ortuti môžu byť pre ľudí smrteľné, ale aj pomerne nízke dávky môžu mať vážne škodlivé následky na vývoj nervového systému a takisto sa dávajú do súvislosti s možnými škodlivými účinkami na kardiovaskulárny, imunitný a reprodukčný systém. Ortuť je považovaná za perzistentnú znečisťujúcu

(7) O týchto piatich zlúčeninách fenylortuti je známe, že sa používajú najmä ako katalyzátory v polyuretánových systémoch využívaných v náteroch, lepidlách, tmeloch a elastoméroch. Ortuťové katalyzátory sa začleňujú do štruktúry polymérov a ostávajú vo finálnom výrobku, z ktorého sa ortuť alebo zlúčeniny fenylortuti zámerne neuvoľňujú. O iných zlúčeninách fenylortuti nie je známe, že sa používajú ako katalyzátory v polyuretánových systémoch, a preto sa nezahrnuli do hodnotenia vykonaného v dokumentácii.

(8) Životný cyklus zlúčenín fenylortuti vedie k značnému uvoľňovaniu ortuti do životného prostredia a prispieva k celkovým emisiám ortuti. Predovšetkým sa zlúčeniny ortuti v životnom prostredí rozkladajú a vytvárajú rozkladné produkty vrátane metylortuti, ktoré vzbudzujú rovnakú úroveň obavy ako perzistentné, bioakumulatívne

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ KOM(2005) 20 v konečnom znení.

⁽³⁾ KOM(2010) 723 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ Závery Rady z 15. marca 2011 Preskúmanie stratégie Spoločenstva týkajúcej sa ortuti, zo 4. decembra 2008 Riešenie globálnych výziev týkajúcich sa ortuti a z 24. júna 2005 O stratégii Spoločenstva týkajúcej sa ortuti.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 182, 10.7.2008, s. 11.

a toxické látky (ďalej len „PBT“). Vzájomné premeny metabolitov zlúčenín fenylortuti umožňujú diaľkový prenos. Keďže pritom vznikajú produkty transformácie/rozkladu s vlastnosťami PBT, zlúčeniny fenylortuti sa musia považovať za látky PBT so zreteľom na kontrolu emisií a expozície. Preto by sa expozície ľudí a životného prostredia a emisie mali v čo najväčšej miere minimalizovať.

- (9) Hlavná expozícia ľudí prostredníctvom životného prostredia môže byť potravinami, v ktorých sa môžu nachádzať produkty rozkladu zlúčenín fenylortuti vrátane metylortuti. Metylortuť sa biomagnifikuje najmä vo vodnom potravinovom reťazci, preto sa osobitne zraniteľnými stávajú ľudské populácie a voľne žijúce zvieratá s vysokou spotrebou rýb a morských živočíchov. Metylortuť ľahko prekonáva placentárnu bariéru a bariéru krv – mozog, čím bráni v potenciálnom duševnom vývoji plodu už pred narodením, preto je expozícia žien v reprodukčnom veku a detí ortuti predmetom najväčších obáv.
- (10) Výbor pre hodnotenie rizík zriadený pri agentúre (Committee for Risk Assessment, ďalej len „RAC“) schválil 10. júna 2011 svoje stanovisko o navrhovanom obmedzení a vzal do úvahy efektívnosť zníženia rizík pre zdravie ľudí a životné prostredie. RAC okrem toho zistil, že ako katalyzátory pri výrobe polymérov sa môžu používať iné organické zlúčeniny ortuti. Tieto látky sa však nezahrnuli do hodnotenia vykonaného v dokumentácii.
- (11) Výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu zriadený pri agentúre schválil 15. septembra 2011 svoje stanovisko

o navrhovaných obmedzeniach a vzal do úvahy jeho efektívnosť pri riešení určených rizík v zmysle proporcionality jeho socio-ekonomických výhod a socio-ekonomických nákladov.

- (12) Agentúra predložila Komisii stanovisko výboru pre hodnotenie rizík a výboru pre sociálno-ekonomickú analýzu.
- (13) Je vhodné poskytnúť príslušným zainteresovaným stranám primerané časové obdobie, aby prijali opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na súlad s opatreniami stanovenými v tomto nariadení.
- (14) Opatrenia vyplývajúce z toho nariadenia sú v súlade so stanoviskom výboru založeného podľa článku 133 nariadenia (ES) č. 1907/2006,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 sa mení a dopĺňa v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 10. októbra 2017.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 19. septembra 2012

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

Do prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 sa dopĺňa položka 62:

„62.	1. Nesmie sa vyrábať, uvádzať na trh ani používať ako látka alebo v zmesiach po 10. októbri 2017 v prípade, že koncentrácia ortuti v zmesiach je $\geq 0,01$ % hm.
a) fenylyhydrargýrium-acetát č. EC: 200-532-5 č. CAS: 62-38-4	2. Výrobky alebo ich časti obsahujúce jednu alebo viaceré z týchto látok sa nesmú uvádzať na trh po 10. októbri 2017 v prípade, že koncentrácia ortuti vo výrobkoch alebo v ktorejkoľvek ich časti je $\geq 0,01$ % hm.“
b) fenylyhydrargýrium-propanoát č. EC: 203-094-3 č. CAS: 103-27-5	
c) fenylyhydrargýrium-(2-etylhexanoát) č. EC: 236-326-7 č. CAS: 13302-00-6	
d) fenylyhydrargýrium-oktanoát č. EC: - č. CAS: 13864-38-5	
e) fenylyhydrargýrium-neodekanoát č. EC: 247-783-7 č. CAS: 26545-49-3	